

Article Type: Original

Psychological Effects of Change Drivers on Performance and Motivation of Iraqi Handball Athletes

Khamas Karim Khamas¹ , Mina Mostahfezian^{2*} , Yaser Mahmoud Wahbi Al-Makadami³ , Rasoul Nazari⁴

1. PhD student in Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isf.C., Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
2. Associate Professor of Sports Management, Department of Physical Education and Sports Sciences, Na.C., Islamic Azad University, Najafabad, Iran.
3. Assistant Professor, Department of Physical Education and Sports Sciences, Diyala University, Baqubah, Iraq.
4. Associate Professor of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isf.C., Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

Received: 21/02/2025, **Revised:** 19/05/2025, **Accepted:** 02/06/2025

* Corresponding Author: Mina Mostahfezian, E-mail: mostahfezianmina@gmail.com

How to Cite: Karim Khamas, K., Mostahfezian, M., Wahbi Al-Makadami, Y. M. & Nazari, R. (2026). Psychological Effects of Change Drivers on Performance and Motivation of Iraqi Handball Athletes. *Sport Psychology Studies*, 15(57), 19-31. In Persian.

Extended Abstract

Background and Purpose

Cognitive psychology, like the psychoanalytic perspective, focuses on internal processes. However, instead of desires, needs, and motivations, it examines how people acquire, interpret, and use information to solve problems. Unlike psychoanalysis, cognitive psychology does not focus on hidden motivations, feelings, and conflicts, but rather on mental processes of which we are aware or can easily learn. This approach contrasts with learning theories that view the external environment as the primary cause of behavior. The cognitive perspective is primarily concerned with current thoughts and problem-

solving styles rather than personal history. This perspective also reveals the relationships between emotions, motivations, and cognitive processes, and consequently, the overlap between the cognitive perspective and other approaches.

Because the process of change in the sports environment is accelerating rapidly, the relationship between sports and technology has reached its peak, and in parallel, the sports environment is becoming increasingly competitive. Finally, the current situation of handball in Iraq is not a product of the present moment alone; its formation has been influenced by past events. Its stability and formation can initiate subsequent trends that

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

have been overlooked at both the level of the Iraqi Handball Federation and in academic research. Accordingly, the present study seeks to answer the question: What are the psychological effects of change drivers on the performance and motivation of athletes in the Iraqi Handball Premier League?

Materials and Methods

The present study is descriptive research; from the perspective of its objective, it is applied research, and from the perspective of its data collection method, it is a survey. The statistical population includes all athletes of the Iraqi handball league teams. In Iraq, there are 15 teams in the handball premier league, with 12 players per team; therefore, the statistical population comprises 180 players. Given the small population size and the possibility of non-cooperation from some players, the entire statistical population was considered as the sample; therefore, the sampling method was a census. The number of questionnaires that were correctly completed, returned, and analyzed was 159.

To determine the study objectives, three questionnaires were used:

Psychological Effects of Change Drivers: A researcher-made questionnaire was used, which included 5 general components: stress and anxiety caused by changes, cognitive flexibility and acceptance of change, social support against changes, sports motivation and commitment in the face of changes, and adaptability and coping strategies. It consisted of 25 five-choice items (from strongly agree = 5 points to strongly disagree = 1 point).

Sports Motivation Questionnaire (SMS-II): Designed by Pelletier et al. in 2013, this standard questionnaire includes 17 questions that assess different dimensions of sports motivation, such as intrinsic motivation, integrated regulation, identified regulation, introjected regulation, external regulation, and amotivation.

Athlete Performance Questionnaire: Developed by Charbonneau et al. (2001), this

test has 5 five-choice questions. The scoring method is based on a five-point Likert scale, with options ranging from very poor = 1 to very excellent = 5. A score of 1 indicates the lowest level of athlete performance, and a score of 5 indicates the highest level.

Findings

The findings showed that the psychological effects of change drivers have an effect on athletes' motivation. This effect, with a coefficient of 0.771 and a significant t-value of 22.373, indicates a strong and positive relationship between the two variables. The psychological effects of change drivers also have an effect on athletes' performance. This effect, with a coefficient of 0.672 and a significant t-value of 14.701, indicates a strong and positive relationship between the two variables. Therefore, the research findings showed that the psychological effects of change drivers have a positive and significant relationship with athletes' motivation and performance. These effects impact athletes' performance by increasing stress and anxiety, creating adaptation challenges, and reducing concentration, while social support and cognitive flexibility act as positive moderating factors. The findings of this study show that proper management of changes, along with psychological support and strengthening athletes' cognitive flexibility, can reduce the negative effects of changes and help improve their performance and maintain their motivation.

Conclusion

This study aimed to investigate the psychological effects of change drivers on the performance and motivation of Iraqi Premier Handball League athletes. Fundamentally, the cognitive perspective focuses on current thoughts and problem-solving methods rather than personal history. This perspective reveals the relationships between emotions, motivations, and cognitive processes, and

consequently, the overlap between the cognitive perspective and other approaches. The findings showed that the psychological effects of change drivers have an effect on athletes' motivation and performance; therefore, the research findings showed that the psychological effects of change drivers have a positive and significant relationship with athletes' motivation and performance. These effects impact athletes' performance by increasing stress and anxiety, creating adaptation challenges, and reducing concentration, while social support and cognitive flexibility act as positive moderating factors. The findings of this study show that proper change management, along with psychological support and strengthening athletes' cognitive flexibility, can reduce the negative effects of change and help improve their performance and maintain their motivation.

As observed, in the field of psychological effects, change stimuli, stress response, and fear control were the priority, and in the field of performance, adaptation challenges and decreased concentration were the priority. It seems that training psychological skills can have positive effects on both the motivation and performance of Iraqi Premier Handball League athletes. Although some limitations—such as the level of control in psychological skills training, the limited number of participants, and the short duration of psychological skills training—limit the generalizability of these findings, the results suggest that psychological skills training can be used to improve stress response and fear control during the preparation phase for competitions. Imagery programs can also be used to improve psychological skills among Iraqi Premier Handball League athletes.

It is also suggested that proper change management, along with psychological support and strengthening athletes' cognitive flexibility, can reduce the negative effects of change and help improve performance and

maintain their motivation. Considering the results obtained from the present study, it can be said that in future studies, other change-motivating skills such as resilience and fear management can also be examined using psychological skills training. It is also suggested that future researchers conduct comparative studies between the Iraqi Handball Premier League and handball leagues in other countries in order to achieve broader results.

Ethical Considerations

Compliance with Research Ethical Guidelines: This article has been prepared in consideration of all ethical principles.

Funding: This article is taken from the doctoral dissertation of the first author.

Authors' Contributions: All authors have participated in designing, implementing, and writing all parts of the present study.

Conflicts of Interest: The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgement: This article is extracted from a doctoral dissertation with the guidance and advice of the author's professors. We would like to thank everyone who helped us with this study.

نوع مقاله: پژوهشی اصیل

تأثیر روان‌شناختی محرک‌های تغییر بر عملکرد و انگیزش ورزشکاران

خماس کریم خماس^۱، مینا مستحفظیان^۲، یاسر محمود وهیب المکدومی^۳، رسول نظری^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران.

۳. استادیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه دیالی، بعقوبه، عراق.

۴. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۰۳، تاریخ اصلاح: ۱۴۰۴/۰۲/۲۹، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۱۲

* Corresponding Author: Mina Mostahfezian, E-mail: mostahfezianmina@gmail.com

How to Cite: Karim Khamas, K., Mostahfezian, M., Wahbi Al-Makadami, Y. M. & Nazari, R. (2026). Psychological Effects of Change Drivers on Performance and Motivation of Iraqi Handball Athletes. *Sport Psychology Studies*, 15(57), 19-31. In Persian.

چکیده

هدف: پژوهش حاضر باهدف بررسی تأثیرات روان‌شناختی محرک‌های تغییر بر عملکرد و انگیزش ورزشکاران لیگ برتر هندبال عراق انجام شد.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی و بر اساس هدف، کاربردی است. روش گردآوری داده‌ها پیمایشی بوده و ابزار پژوهش شامل پرسشنامه محقق ساخته برای سنجش تأثیرات روان‌شناختی تغییر و پرسشنامه‌های استاندارد انگیزش ورزشی (SMS-II) و عملکرد ورزشکاران چاروبنیو و همکاران (۲۰۰۱) بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی بازیکنان تیم‌های حاضر در لیگ برتر هندبال عراق بود که با روش نمونه‌گیری تمام‌شمار انتخاب شدند. برای تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار) و آمار استنباطی (تحلیل عاملی تأییدی و مدل‌یابی معادلات ساختاری با نرم‌افزار PLS) استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که تأثیرات روان‌شناختی محرک‌های تغییر بر انگیزه ورزشکاران تأثیر دارد که بیانگر ارتباط قوی و مثبت بین دو متغیر است. همچنین تأثیرات روان‌شناختی محرک‌های تغییر بر عملکرد ورزشکاران تأثیر دارد که بیانگر ارتباط قوی و مثبت بین دو متغیر است؛ بنابراین یافته‌های پژوهش نشان داد که تأثیرات روان‌شناختی محرک‌های تغییر بر انگیزه و عملکرد ورزشکاران رابطه مثبت و معناداری دارد که از طریق افزایش استرس و اضطراب، چالش‌های سازگاری و کاهش تمرکز، عملکرد ورزشکاران را تحت تأثیر قرار می‌دهد، درحالی‌که حمایت اجتماعی و انعطاف‌پذیری شناختی به‌عنوان عوامل تعدیل‌کننده مثبت عمل می‌کنند.

نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که مدیریت صحیح تغییرات، همراه با حمایت روانی و تقویت انعطاف‌پذیری شناختی ورزشکاران، می‌تواند تأثیرات منفی تغییرات را کاهش داده و به بهبود عملکرد و حفظ انگیزه آن‌ها کمک کند. درمجموع، نتایج این مطالعه می‌تواند مبنای مناسبی برای برنامه‌ریزی روان‌شناختی در تیم‌های ورزشی حرفه‌ای باشد.

کلیدواژه‌ها: مدیریت تغییرات، استرس و اضطراب، حمایت اجتماعی، هندبال.

مقدمه

روانشناسی انگیزش در ورزش درواقع خدمات روانشناسی انگیزشی در ورزش نقش بسیار مهمی را جهت هدایت و پیشرفت ورزشکاران به سمت موفقیت دارد (زیدیرک^۱، ۲۰۲۵). انگیزش به انجام و ادامه دادن یک فعالیت خاص به ورزشکار کمک می‌کند تا بتواند در مسیر چالش‌برانگیز ورزشی پایدار بماند و همچنین عملکرد بهتری داشته باشد (خالقی آرانی و همکاران، ۲۰۲۳). انگیزش یکی از اصلی‌ترین موضوعات در روانشناسی ورزش است، زیرا با اصل شرکت کردن و نکردن در ورزش با انتخاب نوع ورزشی و میزان تلاش برای پیشرفت در آن سروکار دارد (ویسیا، ۲۰۲۴). در نتیجه روانشناسی انگیزش در ورزش هنر ایجاد و حفظ انگیزه در ورزشکاران است. با ترکیب هدف‌گذاری دقیق، حمایت اجتماعی، بازخورد سازنده و آموزش مهارت‌های روانی و استفاده از انگیزه‌های درونی و بیرونی می‌توانید انگیزه ورزشکار را به شکل پایدارتری تقویت کرد (آلپر^۲، ۲۰۲۵). با این رویکرد آن‌ها نه تنها برای رسیدن به موفقیت بهتر عمل می‌کنند بلکه با احساس رضایت و اشتیاق بیشتری در مسیر ورزشی خود حرکت می‌کنند (باقری و همکاران، ۲۰۲۴، نظری و همکاران، ۲۰۲۲). تأثیر روانشناسی ورزشی یکی از عوامل مهم در بهبود عملکرد ورزشکاران حرفه‌ای است. این حوزه از روانشناسی بر نحوه تعامل ذهن و بدن در جریان فعالیت‌های ورزشی تمرکز دارد و به ورزشکاران کمک می‌کند تا از لحاظ ذهنی برای چالش‌های ورزشی آماده شوند (تیلور^۳ و همکاران، ۲۰۲۳).

روانشناسی شناختی همانند دیدگاه روانکاوی متوجه فرآیندهای درونی است؛ اما در این دیدگاه بیش از آنکه بر امیال، نیازها و انگیزش تأکید شود بر اینکه افراد چگونه اطلاعات را کسب و تفسیر می‌کند و آن‌ها را در حل مشکلات به کار می‌گیرند تأکید می‌شود (بونتريک^۴ و همکاران، ۲۰۲۴). برخلاف روانکاوی تکیه‌گاه شناختی نه بر انگیزش‌ها و احساسات و تعارضات نهفته بلکه بر فرآیندهای ذهنی است که از آن‌ها آگاهییم یا به راحتی می‌توانیم از آن‌ها مطلع شویم (انگلیمن^۵ و همکاران، ۲۰۲۴). این رویکرد در تقابل با نظریه‌های یادگیری قرار می‌گیرد که محیط بیرونی را علت اساسی رفتار به‌شمار می‌آورند (هسلام^۶ و همکاران، ۲۰۲۲). اصولاً دیدگاه شناختی به افکار و شیوه‌های حل مسئله کنونی توجه دارد تا تاریخچه شخصی. در این دیدگاه روابط بین هیجان‌ها انگیزش‌ها و فرآیندهای شناختی و در نتیجه همپوشی میان دیدگاه شناختی و دیگر رویکردها نیز آشکار می‌شود. (کوکو^۷ و همکاران، ۲۰۲۳). از طرفی روانشناسی انگیزش در ورزش درواقع خدمات روانشناسی انگیزشی در ورزش نقش بسیار مهمی را جهت هدایت و پیشرفت ورزشکاران به سمت موفقیت دارد (زیدیرک^۸، ۲۰۲۵). انگیزش به انجام و ادامه دادن یک فعالیت خاص به ورزشکار کمک می‌کند (رضایی و همکاران، ۲۰۲۱) تا بتواند در مسیر چالش‌برانگیز ورزشی پایدار بماند و همچنین عملکرد بهتری داشته باشد (خالقی

آرانی و همکاران، ۲۰۲۳). انگیزش یکی از اصلی‌ترین موضوعات در روانشناسی ورزش است، زیرا با اصل شرکت کردن و نکردن در ورزش با انتخاب نوع ورزشی و میزان تلاش برای پیشرفت در آن سروکار دارد (ویسیا، ۲۰۲۴). در نتیجه روانشناسی انگیزش در ورزش هنر ایجاد و حفظ انگیزه در ورزشکاران است. با ترکیب هدف‌گذاری دقیق، حمایت اجتماعی، بازخورد سازنده و آموزش مهارت‌های روانی و استفاده از انگیزه‌های درونی و بیرونی می‌توانید انگیزه ورزشکار را به شکل پایدارتری تقویت کرد (آلپر^۹، ۲۰۲۵). با این رویکرد آن‌ها نه تنها برای رسیدن به موفقیت بهتر عمل می‌کنند بلکه با احساس رضایت و اشتیاق بیشتری در مسیر ورزشی خود حرکت می‌کنند (باقری و همکاران، ۲۰۲۴، نظری و همکاران، ۲۰۲۲). تأثیر روانشناسی ورزشی یکی از عوامل مهم در بهبود عملکرد ورزشکاران حرفه‌ای است. این حوزه از روانشناسی بر نحوه تعامل ذهن و بدن در جریان فعالیت‌های ورزشی تمرکز دارد و به ورزشکاران کمک می‌کند تا از لحاظ ذهنی برای چالش‌های ورزشی آماده شوند (تیلور^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۳).

شواهد نشان می‌دهد ورزش هندبال در عراق و به‌طور خاص فدراسیون هندبال آن با تأثیرپذیری از ضعف ساختار اداری، کمبود درآمد و هزینه‌ها، کمبود مشارکت‌های بین‌المللی و محلی، عدم تخصیص بودجه کافی و غیره با مشکلاتی مواجه شده است که کشف بهینه فرصت‌ها و بهره‌برداری بهینه را از آن‌ها صلب کرده است (عبود-ال و عزیز^{۱۱}، ۲۰۲۴). شاید به این دلیل که مدیریت نادرست و تخریب زیرساخت‌های ورزشی عراق در زمان حضور این کشور در جنگ‌های متعدد، امکان توسعه علمی ورزش این کشور را تضعیف کرده یا از بین برده است و در عراق هنوز هم از روش‌ها و فرآیندهای قدیمی و غیر روان‌شناسانه برای حل مشکلات پیچیده و تخصصی موجود در حوزه‌های مختلف ورزش استفاده می‌شود (نیک ضمیر و همکاران، ۲۰۲۳). در عین حال ورزش هندبال در عراق، به‌عنوان یک رشته ورزشی گروهی و پرطرفدار، نیازمند بررسی دقیق و شناسایی محرک‌های تغییر و روان‌شناسانه است که می‌تواند آینده این ورزش را تحت تأثیر قرار دهند. ورزش به‌طور کلی بازتابی از تغییرات اجتماعی، فرهنگی و روان‌شناسی جامعه است و بر اساس ماهیت و ویژگی‌های خود، می‌تواند ابزاری برای ارتقاء ارزش‌ها، انسجام اجتماعی و ایجاد ارتباطات میان فرهنگی باشد. با این حال، توسعه هندبال در عراق با چالش‌های مختلفی مواجه است که نیاز به شناسایی و درک عمیق از عوامل محرک تغییر و اجتماعی دارد که بتواند به رشد و پیشرفت پایدار این ورزش کمک کند. از سویی در کشور عراق کانال‌های ترویج هندبال جوانان نسبتاً محدود است و شبکه ترویج کاملی وجود ندارد که باعث می‌شود برخی تلاش‌ها به‌درستی تبلیغ و حمایت نشوند؛ کمبود مربیان، داوران، سازمان‌دهندگان و دیگر استعدادها در زمینه هندبال عراق نیز وجود دارد؛ همچنین توسعه زیرساخت‌هایی مانند اماکن و تجهیزات نسبتاً

7 Cocco
8 Zdyrok
9 Alper
10 Taylor
11 Abboud-AL & Aziz

1 Zdyrok
2 Alper
3 Taylor
4 Buntrock
5 Engelmann
6 Haslam

مقابله با این چالش‌ها توسعه دهند (شومیکر و دی، ۲۰۲۱؛ فرگنای، ۲۰۲۲؛ برزنی، ۲۰۱۷).

از سوی دیگر به نظر می‌رسد دیگر فدراسیون هندبال عراق نتواند بر مبنای جهت‌گیری‌ها و یافته‌های گذشته تحولات پیش‌روی ورزش هندبال را رصد کند. چراکه تغییرات در ورزش اساساً یک تغییر پیچیده و درعین‌حال چندوجهی است که تحت تأثیر نیروهای مختلفی قرار دارد و با تغییر در آن‌ها عدم قطعیت‌های مختلفی خلق می‌شود که هر کدام به نحوی در شکل‌دهی به آینده نقش‌آفرینی می‌کنند. همچنین با بررسی مسیر رشد و ترقی کشورهای صاحب‌نام در ورزش هندبال می‌توان متوجه شد که توجه به عناصر سنتی لازم و بایسته مانایی است اما برای پیشرفت و توسعه کافی نمی‌باشد. بدین دلیل که روند تغییرات در محیط ورزش سرعت فزاینده‌ای دارد، رابطه ورزش و فناوری به بالاترین حد خود رسیده است و به موازات آن فضای ورزش به‌طور فزاینده‌ای در حال رقابتی شدن است و درنهایت اینکه وضعیت کنونی ورزش هندبال در عراق به لحظه اکنون برنمی‌گردد و شکل‌گیری وضعیت آن محدود به زمان حاضر نمی‌شود و از رویدادهای گذشته تأثیر پذیرفته است و مانایی و شکل‌گیری آن می‌تواند آغازگر جریان‌های بعدی باشد که نه در سطح فدراسیون هندبال عراق و نه در سطح پژوهش‌های دانشگاهی به آن توجه نشده است. بر این اساس مطالعه حاضر درصدد است به این پرسش پاسخ دهد که تأثیرات روان‌شناختی محرک‌های تغییر بر عملکرد و انگیزش ورزشکاران لیگ برتر هندبال عراق چگونه است؟

روش‌شناسی

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های توصیفی؛ از منظر هدف، جز پژوهش‌های کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها، پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی ورزشکاران تیم‌های لیگ هندبال عراق می‌باشد. در عراق ۱۵ تیم در لیگ برتر هندبال حضور دارند که هر تیم ۱۲ بازیکن دارد؛ بنابراین تعداد جامعه آماری شامل ۱۸۰ بازیکن می‌باشد. با توجه به تعداد کم جامعه و احتمال عدم همکاری برخی از بازیکنان، تمامی جامعه آماری به‌عنوان نمونه در نظر گرفته شد؛ بنابراین روش نمونه‌گیری تمام شمار می‌باشد. تعداد پرسشنامه‌ای که به‌صورت صحیح تکمیل و عودت داده شد و در فرایند مورد تحلیل قرار گرفت، ۱۵۹ پرسشنامه بود.

به‌منظور سنجش تأثیرات روان‌شناختی محرک‌های تغییر از پرسشنامه محقق ساخته که شامل ۵ مؤلفه‌ی کلی استرس و اضطراب ناشی از تغییرات، انعطاف‌پذیری شناختی و پذیرش تغییر، حمایت اجتماعی در برابر تغییرات، انگیزه و تعهد ورزشی در مواجهه با تغییرات و تطبیق‌پذیری و راهبردهای مقابله‌ای، در قالب ۲۵ گویه ۵ گزینه‌ای (از کاملاً موافقم ۵ امتیاز تا کاملاً مخالفم ۱ امتیاز) استفاده شد. همچنین به‌منظور سنجش عملکرد و انگیزش ورزشکاران از پرسشنامه استاندارد استفاده شد:

پرسشنامه انگیزه ورزشی (SMS-II) توسط پلی‌تیر^۵ و همکاران در سال ۲۰۱۳ طراحی شده و شامل ۱۷ سؤال است که ابعاد مختلف انگیزه ورزشی مانند انگیزش درونی، تنظیم آمیخته، تنظیم خودپذیر، تنظیم درون‌فکنی شده، تنظیم

کند است که محدودیت‌هایی برای ترویج و محبوبیت هندبال در میان گروه‌های جوان ایجاد می‌کند؛ کمبود مربیان، داوران، سازمان‌دهندگان و دیگر استعدادها در هندبال نیز باعث شده است حمایت کافی برای توسعه و محبوبیت هندبال جوانان در سطح پایه وجود نداشته باشد (خضیر^۱ و همکاران، ۲۰۲۳).

از منظر محرک‌های تغییر نیز، هندبال به‌عنوان یک ورزش جهانی، به تأثیرپذیری از سنت‌ها، باورها و هنجارهای فرهنگی در جامعه عراق نیاز دارد. عراق، به دلیل بافت متنوع قومی و مذهبی، دارای فرهنگ‌های متعددی است که می‌تواند به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم بر انگیزش مردم نسبت به ورزش و به‌ویژه هندبال تأثیر بگذارد. جامعه عراق، باوجود بحران‌ها و چالش‌های اجتماعی، همچنان به دنبال ایجاد یک هویت ملی پایدار است که ورزش، به ویژه هندبال، می‌تواند به‌عنوان بستری برای این هدف عمل کند. در بسیاری از کشورها، ورزش نقش مهمی در تقویت هویت ملی دارد و می‌تواند به‌عنوان ابزاری برای کاهش اختلافات و ایجاد پیوندهای مشترک بین اقوام و فرهنگ‌ها استفاده شود. از سوی دیگر، عوامل اجتماعی و انگیزش ورزشکاران نیز به‌طور عمیقی در رشد و تغییر آینده هندبال در عراق دخیل هستند (عباس، ۲۰۲۰). با توجه به جوان بودن بخش عمده‌ای از جمعیت عراق و علاقه آن‌ها به ورزش‌های تیمی، نیاز به ساختارها و برنامه‌های اجتماعی وجود دارد که بتواند از این علاقه بهره‌برداری کند. به‌علاوه، نقش نهادهای انگیزشی و ورزشی در ترویج فرهنگ ورزش، به‌ویژه هندبال، بسیار حیاتی است. سیستم آموزشی عراق می‌تواند با ادغام هندبال در برنامه‌های تربیت‌بدنی، به‌عنوان یکی از ابزارهای پرورش جوانان و ارتقاء سلامت جسمانی و روانی آن‌ها عمل کند؛ اما عدم توجه کافی به توسعه زیرساخت‌های ورزشی، کمبود منابع مالی و همچنین ناپایداری وضعیت اقتصادی، می‌تواند به‌عنوان عواملی بازدارنده، مانع از رشد و پیشرفت این ورزش شود.

همچنین به نظر می‌رسد وجود مشکلات فوق عمدتاً با عواملی مانند شرایط سیاسی و امنیتی حاکم بر این کشور، تأثیرگذاری بازیگران داخلی، منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای در تحولات ورزش هندبال عراق، آینده سرزمینی عراق، پیچیدگی محیط ورزش عراق، عدم قطعیت‌ها، نوسانات و تغییرات مرتبط باشد که پیش‌تر در چشم‌انداز فدراسیون ورزش هندبال عراق لحاظ نشده است. از آنجاکه فدراسیون هندبال عراق مسئولیت تربیت نسل فعلی و بعدی ورزشکاران در هندبال و ترویج و توسعه آن را سطح ملی و بین‌المللی بر عهده دارد و برای شکل دادن به آینده مطلوب نیاز به داده، اطلاعات و تدبیر دارد، به نظر می‌رسد مقید بودن به تفکرات آرزومندانه، پیش‌گویی‌ها، پیش‌بینی‌ها یا تخمین‌ها از طریق رویکردهای سنتی برنامه‌ریزی مانع تحقق این امر شود؛ زیرا در حال حاضر تأیید شده است که شناخت آینده از طریق رویکردهای برنامه‌ریزی راهبردی نه تنها ریسک‌های آینده آن‌ها را افزایش می‌دهد بلکه مانع از بهره بردن از فرصت‌های آینده و تمرین نظام‌مند پاسخ‌های بالقوه برای آن‌ها می‌شود. مضاف بر اینکه بی‌ثباتی محیطی ناشی از تغییرات سریع فناوری، چالش‌های مدیریتی در بازسازی، طراحی و مدیریت منابع را ایجاد می‌کند. در چنین شرایطی در سطح گسترده‌ای توصیه شده است که سازمان‌ها باید آینده‌نگری را برای

4 Bereznoy
5 Pelletier

1 Khudhair
2 Schoemaker & Day
3 Ferngani

به‌منظور طراحی گویه‌ها و مؤلفه‌های پرسشنامه محقق ساخته پژوهش از مبانی نظری این حوزه و همچنین نظرات سه نفر از اساتید مشاور و راهنما بهره گرفته شد. روایی و پایایی به‌دست‌آمده که در بخش یافته‌ها آورده شده است، نشان از صحت نسبی آن دارد.

همچنین در ارتباط با پرسشنامه نهایی جهت توزیع، روایی محتوی با استفاده از نظرسنجی از ۸ نفر از خبرگان ورزشی، به دست آمد؛ بنابراین روایی محتوی ابزارهای پژوهش مورد تأیید قرار گرفت. روایی واگرا و همگرا نیز در پژوهش حاضر موردبررسی و تأیید قرار گرفت؛ بنابراین پرسشنامه پژوهش حاضر از پایایی و روایی مناسبی برخوردار بودند. همچنین در قسمت تجزیه‌وتحلیل پژوهش، از روش معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی^۴ استفاده‌شده است. همچنین توزیع نمونه پژوهش با توجه به روش آماری کلموگروف-اسمیرنوف، در وضعیت غیرنرمال می‌باشد و تعداد نمونه کمتر از ۲۰۰ نفر می‌باشد، لذا پیش شرایط استفاده از نرم‌افزارهای واریانس‌محور وجود دارد و می‌بایستی از نرم‌افزارهای واریانس‌محور که پی‌ال‌اس^۵ یکی از این نرم-افزارها می‌باشد، استفاده نمود (لای و پنگ^۴، ۲۰۱۲، ۴۶۹). تمامی روند تجزیه‌وتحلیل پژوهش، در غالب نرم‌افزار اس‌پی‌اس‌اس نسخه ۲۴ و پی‌ال‌اس نسخه ۴ انجام گرفت.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱، شاخص برازش مدل را به نمایش گذاشته است.

بیرونی و بی‌انگیزگی را ارزیابی می‌کند. پلی تیر و همکاران (۲۰۱۳) از تحلیل عاملی تأییدی (CFA) برای تأیید ساختار عاملی این ابزار استفاده کردند و نتایج شاخص‌های برازش مدل (TLI و CFI، RMSEA) مناسب گزارش شد. همچنین روایی همگرا و واگرا از طریق همبستگی میان ابعاد تأیید شده است. در پژوهش اصلی، ضریب آلفای کرونباخ برای هر زیرمقیاس بین ۰.۷۰ تا ۰.۸۸ گزارش شده است که نشان‌دهنده پایایی مطلوب است. در مطالعات بومی‌سازی‌شده در کشورهای مختلف نیز ضرایب آلفا مشابه و قابل‌قبولی به دست آمده است (برای مثال: نیکنام و همکاران، ۱۳۹۷؛ آلفا بین ۰.۷۲ تا ۰.۸۵). پرسشنامه عملکرد ورزشکاران چاربنو^۱ و همکاران (۲۰۰۱). محاسبه می‌شود. این تست دارای ۵ سؤال پنج گزینه‌ای است. طریقه نمره‌گذاری این پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای است که گزینه‌های آن از بسیار ضعیف = ۱ تا بسیار عالی = ۵ رتبه‌بندی شده است. به‌طوری‌که نمره ۱ نشان‌دهنده کمترین میزان عملکرد ورزشکاران و نمره ۵ بازگوکننده بیشترین میزان عملکرد ورزشکاران است. مطالعه‌ی اولیه چاربنو و همکاران برای تأیید روایی سازه‌ای پرسشنامه از تحلیل عاملی استفاده کرده و رابطه معنی‌داری بین نمرات عملکرد و متغیرهای مرتبط مانند رهبری تحول‌آفرین و انگیزش درونی مشاهده شده است. در پژوهش‌های بعدی، روایی همزمان این پرسشنامه از طریق همبستگی با معیارهای عملکرد عینی نیز تأیید شده است. در مطالعه‌ی اصلی، ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰.۸۹ گزارش شده است. در مطالعات داخلی نیز این مقدار در محدوده ۰.۸۵ تا ۰.۹۰ گزارش شده و نشان‌دهنده‌ی انسجام درونی مناسب ابزار است.

نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنوف نشان داد که توزیع داده‌ها طبیعی نمی‌باشد ($P \leq 0.05$).

جدول ۱. شاخص‌های برازش مدل پژوهش

متغیرها	تأثیرات روان‌شناختی محرک‌های تغییر	انگیزه ورزشی	عملکرد ورزشکاران	شاخص‌های برازش
پایایی ترکیبی	۰/۷۸	۰/۸۰	۰/۷۷	
روایی همگرا	۰/۵۶	۰/۶۲	۰/۵۰	
R ²	–	۰/۵۹	۰/۴۵	
برازش کلی مدل ^۵	–	۰/۶۹	۰/۶۱	

مطابق با شاخص‌های منتخب گزارش‌شده و سایر شاخص‌ها ازجمله روایی واگرا با روش فورنل و لارکر^۶ (۱۹۸۱)، مشخص گردید که مدل پژوهش حاضر از برازش مناسبی برخوردار می‌باشد. شکل شماره ۱ و ۲ خروجی نرم‌افزار را نشان می‌دهد.

4 Lai & Peng

5 Goodness of Fit (GOF)

6 Fornell & Larcker

1 Charbonneau

2 SEM-PLS

3 PLS

انگیزه و تعهد ورزشی در مواجهه با تغییرات	۰/۷۵	۱۶. تغییرات باعث کاهش انگیزه من برای تمرین نمی‌شود.
	۰/۸۶	۱۷. پس از تغییر مربی، تمایل کمتری برای حضور در تمرین ندارم.
	۰/۷۹	۱۸. تغییرات تیمی تأثیری بر تعهدم نسبت به ورزش ندارد.
	۰/۸۴	۱۹. تلاش می‌کنم بدون توجه به تغییرات، انگیزه بالایی داشته باشم.
	۰/۷۹	۲۰. تغییرات می‌توانند انگیزه‌ای برای بهبود عملکردم باشند.
تطبیق‌پذیری و راهبردهای مقابله‌ای	۰/۸۶	۲۱. در مواجهه با تغییرات، سعی می‌کنم استراتژی‌های جدیدی برای موفقیت پیدا کنم.
	۰/۸۰	۲۲. در شرایط تغییرات، کنترل بیشتری بر احساسات خود دارم.
	۰/۷۳	۲۳. در مواجهه با تغییرات، بیشتر بر نقاط قوت خود تمرکز می‌کنم.
	۰/۸۴	۲۴. تغییرات را چالشی می‌بینم که باید بر آن غلبه کنم.
	۰/۸۵	۲۵. تغییرات را به‌عنوان بخشی طبیعی از ورزش حرفه‌ای می‌پذیرم.

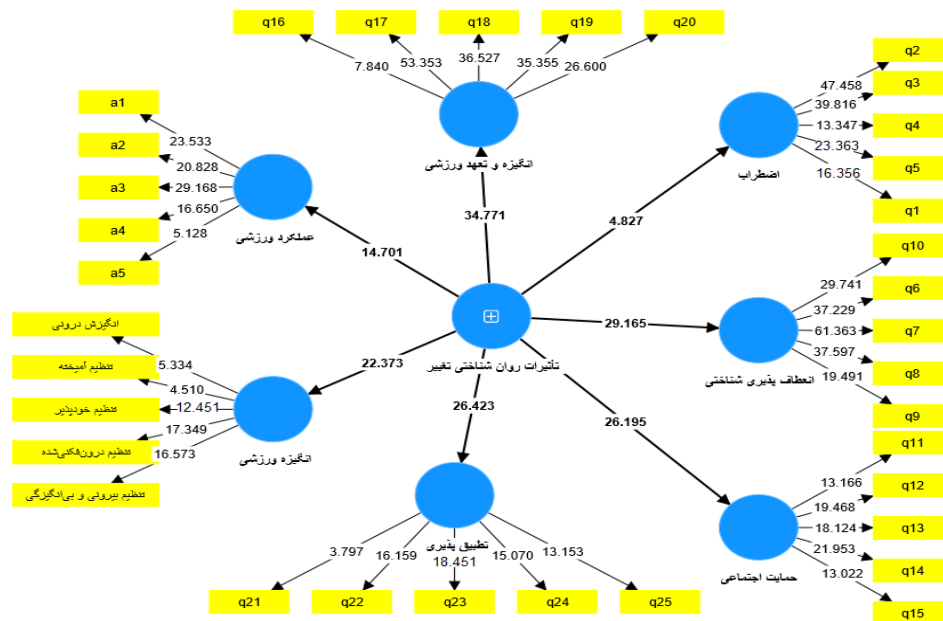
جدول ۶. بار عاملی و آلفای کرونباخ عملکرد ورزشکاران

گویه‌ها	بار عاملی	آلفای کرونباخ
۱. عملکرد ورزشی به‌صورت کلی	۰/۸۱	۰/۸۲
۲. در صد بهبود عملکرد ورزشی در طول تمرینات و مسابقه	۰/۷۵	
۳. ظرفیت‌های پیشرفت	۰/۷۳	
۴. مشارکت در هنگام تمرینات.	۰/۸۵	
۵. مشارکت در هنگام مسابقات.	۰/۸۰	

جدول ۷. بار عاملی و آلفای کرونباخ انگیزه ورزشکاران

مؤلفه	گویه‌ها	بار عاملی	آلفای کرونباخ
انگیزش درونی	۱. زیرا با یادگیری بیشتر در این ورزش، احساس لذت می‌کنم.	۰/۸۰	۰/۷۵
	۲. زیرا دانستن اینکه در این ورزش چگونه می‌توانم پیشرفت کنم، برای من خیلی جالب است.	۰/۷۸	
	۳. زیرا کشف استراتژی‌های جدید اجرای ورزشی، برایم لذت‌بخش است.	۰/۷۹	
تنظیم آمیخته	۴. زیرا منظم ورزش کردن، نشان‌دهنده هویت من است.	۰/۷۷	۰/۸۵
	۵. زیرا ورزش کردن در راستای اصول زندگی من است.	۰/۸۱	
	۶. زیرا ورزش کردن یک بخش جدایی‌ناپذیر زندگی من است.	۰/۸۲	
تنظیم خودپذیر	۷. زیرا ورزش یکی از بهترین روش‌هایی است که برای رشد دیگر جنبه‌های زندگی، انتخاب کرده‌ام.	۰/۸۰	۰/۷۹
	۸. زیرا من این ورزش را به‌عنوان روشی برای پیشرفت خودم انتخاب کرده‌ام.	۰/۷۷	
	۹. زیرا به این نتیجه رسیده‌ام که ورزش روش خوبی برای رشد جنبه‌های بالارزش خودم است.	۰/۷۵	
تنظیم درون‌فکنی شده	۱۰. زیرا زمانی که برای ورزش وقت نمی‌گذارم، احساس بدی پیدا می‌کنم.	۰/۷۹	۰/۸۳
	۱۱. زیرا اگر ورزش نکنم، احساس بی‌ارزشی خواهم کرد	۰/۸۲	

۰/۸۳	۱۲. زیرا اگر ورزش نکنم، اطرافیانم از من ناراحت می‌شوند.	
۰/۷۵	۱۳. زیرا نزدیکانم به خاطر ورزش کردن، به من پاداش می‌دهند.	
۰/۷۶	۱۴. زیرا اگر ورزش نکنم، دیگران من را تأیید نخواهند کرد.	
۰/۸۸	۱۵. قبلاً برای ورزش کردن دلایل خوبی داشتم؛ اما الان از خودم می‌پرسم که چرا باید این ورزش را ادامه دهم.	تنظیم بیرونی عدم انگیزش
۰/۸۵	۱۶. دیگر نمی‌دانم چه کار کنم، احساس می‌کنم توانایی موفقیت در این ورزش را ندارم.	
۰/۸۳	۱۷. بیشتر از این برای من مشخص نیست، من واقعاً فکر نمی‌کنم که جایی در این ورزش داشته باشم.	

شکل ۲. مدل پژوهش در حالت ضرایب تی

دیدگاه روابط بین هیجان‌ها انگیزش‌ها و فرآیندهای شناختی و در نتیجه همپوشی میان دیدگاه شناختی و دیگر رویکردها نیز آشکار می‌شود. یافته‌ها نشان داد که تأثیرات روان شناختی محرک‌های تغییر بر انگیزه و عملکرد ورزشکاران تأثیر دارد؛ بنابراین یافته‌های پژوهش نشان داد که تأثیرات روان شناختی محرک‌های تغییر بر انگیزه و عملکرد ورزشکاران رابطه مثبت و معناداری دارد. این تأثیرات از طریق افزایش استرس و اضطراب، چالش‌های سازگاری و کاهش تمرکز، عملکرد ورزشکاران را تحت تأثیر قرار می‌دهد، درحالی‌که حمایت اجتماعی و انعطاف‌پذیری شناختی به‌عنوان عوامل تعدیل‌کننده مثبت عمل می‌کنند. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که مدیریت صحیح تغییرات، همراه با حمایت روانی و تقویت انعطاف‌پذیری شناختی ورزشکاران، می‌تواند تأثیرات منفی تغییرات را کاهش داده و به بهبود عملکرد و حفظ انگیزه آن‌ها کمک کند.

یافته‌های پژوهش نشان داد که تأثیرات روان شناختی محرک‌های تغییر بر انگیزه ورزشکاران تأثیر دارد. این تأثیر با ضریب ۰.۷۷۱ و مقدار t معنادار ۲۲.۳۷۳، بیانگر ارتباط قوی و مثبت بین دو متغیر است. همچنین تأثیرات روان شناختی محرک‌های تغییر بر عملکرد ورزشکاران تأثیر دارد. این تأثیر با ضریب ۰.۶۷۲ و مقدار t معنادار ۱۴.۷۰۱، بیانگر ارتباط قوی و مثبت بین دو متغیر است؛ بنابراین یافته‌های پژوهش نشان داد که تأثیرات روان شناختی محرک‌های تغییر بر انگیزه و عملکرد ورزشکاران رابطه مثبت و معناداری دارد. این تأثیرات از طریق افزایش استرس و اضطراب، چالش‌های سازگاری و کاهش تمرکز، عملکرد ورزشکاران را تحت تأثیر قرار می‌دهد، درحالی‌که حمایت اجتماعی و انعطاف‌پذیری شناختی به‌عنوان عوامل تعدیل‌کننده مثبت عمل می‌کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش باهدف بررسی تأثیرات روان شناختی محرک‌های تغییر بر عملکرد و انگیزش ورزشکاران لیگ برتر هندبال عراق انجام شد. اصولاً دیدگاه شناختی به افکار و شیوه‌های حل مسئله کنونی توجه دارد تا تاریخچه شخصی. در این

تیم برای انجام وظایف محول شده در آن احساس آرامش نموده و اضطراب رقابتی کمتری را احساس می‌کند.

با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش می‌توان گفت که یکی از سازوکارهای منطقی به‌کارآمده توسط مربیان، توجه به ابعاد جو انگیزشی مهارتی، تحسین بهترین بازیکنان و تنبیه برای اشتباهات آن‌ها به‌طور همزمان جهت بهبود عملکرد بازیکنان و کسب نتایج دلخواه است؛ از این‌رو، مربیگری تنها آموزش تکنیک‌ها و اندیشیدن به بهترین برنامه‌ها نیست؛ بلکه مربیان کارآمد به‌منظور دستیابی به عملکرد مطلوب بازیکنان می‌بایست توانایی به‌کاربردن همزمان جو انگیزشی مهارتی و عملکردی را با توجه به شرایط بازیکنان و سطح مسابقات دارا باشند. همچنین طبق پژوهش‌های پیشین، به نظر می‌رسد افزایش تمرکز تیمی پیش‌بینی‌کننده قابل قبولی برای عملکرد تیمی باشد. یک دلیل می‌تواند این موضوع باشد که بازیکنان ماهرتر به دلیل داشتن تجربه و اعتمادبه‌نفس بیشتر، افزایش تمرکز بیشتری نیز دارند. به‌علاوه ممکن است بازیکنان تیم‌هایی که افزایش تمرکز تیمی بیشتری داشتند، اعتمادبه‌نفس فردی آن‌ها نیز بیشتر باشد که این مسئله عملکرد و موفقیت تیمی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بنابراین به نظر می‌رسد در تیم‌های ورزشی، اعتمادبه‌نفس و افزایش تمرکز ورزشکاران و کارآمدی تیمی بر موفقیت تیم تأثیر می‌گذارد.

به نظر می‌رسد تمرین مهارت‌های روان‌شناختی می‌تواند تأثیرات مثبتی در هر دو زمینه‌ی انگیزه و عملکرد ورزشکاران لیگ برتر هندبال عراق داشته باشد. همان‌طور که مشاهده شد درزمینه‌ی تأثیرات روان‌شناختی محرک‌های تغییر، واکنش به استرس و کنترل ترس و درزمینه‌ی عملکردی چالش‌های سازگاری و کاهش تمرکز در اولویت بودند. با این حال با توجه به نتایج پیشنهاد می‌شود که برای بهبود شرایط واکنش به استرس و کنترل ترس در مرحله‌ی آماده‌سازی برای مسابقات می‌توان از تمرین مهارت‌های روان‌شناختی بهره برد. همچنین می‌توان از برنامه‌های تصویرسازی به‌منظور بهبود مهارت‌های روان‌شناختی در بین ورزشکاران لیگ برتر هندبال عراق استفاده کرد. همچنین پیشنهاد می‌شود که مدیریت صحیح تغییرات، همراه با حمایت روانی و تقویت انعطاف‌پذیری شناختی ورزشکاران،

یافته‌های پژوهش نشان دادند که تأثیرات روان‌شناختی محرک‌های تغییر بر انگیزه و عملکرد ورزشکاران رابطه مثبت و معناداری دارد. این یافته با یافته‌های خالقی آرائی و همکاران (۲۰۲۴)، انگلیمون^۱ و همکاران (۲۰۲۴)، بونتریک^۲ و همکاران (۲۰۲۴) و تیلور^۳ و همکاران (۲۰۲۳) همسو می‌باشد. در تفسیر این نتیجه می‌توان این موارد را استنباط کرد که نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های قبلی که نشان داده بودند تأثیرات روان‌شناختی وسیله‌ای برای بهبود برخی عملکردهای ورزشی است همخوانی دارد همچنین این موضوع با نظریه‌ی رفتاری-شناختی تمرین مهارت‌های روانی همخوانی دارد. نظریه‌ی رفتاری شناختی بر سه اصل اساسی بنیان نهاده شده است. اول اینکه محتوا و فرآیندهای شناختی قابل‌دسترس و یادگرفتنی هستند. اگرچه در بسیاری از موارد تفکرات و نگرش‌های ویژه در دسترس مستقیم فرد نیست، ولی با تمرینات مناسب فرد می‌تواند از آن‌ها آگاهی یابد. دو اینکه تفکرات ما روشی را که ما به محرک‌های محیطی پاسخ می‌دهیم، تعدیل می‌کند. از این دیدگاه، افراد صرفاً در مقابل رویدادهای زندگی، واکنش هیجانی و رفتاری نشان نمی‌دهند، بلکه نحوه تفکر ما نسبت به وقایع در پاسخ رفتاری ما تأثیرگذار است. درنهایت، چنین شناخت‌هایی می‌توانند به‌صورت سنجیده تعدیل یا تغییر یابند.

به نظر می‌رسد که پیامدهای عاطفی منفی همچون اضطراب و استرس، تحت تأثیر درک ورزشکاران از فضای انگیزشی قرار می‌گیرد. جو انگیزشی بیان‌کننده فضایی است که در آن ورزشکاران یک تیم جهت افزایش یادگیری به یکدیگر کمک می‌کنند و برای کسب موفقیت به بهترین شکل به نقش خود عمل نموده و سعی می‌کنند به‌طور معناداری در آن سهمین باشند. همچنین با تشویق یکدیگر، حس تلاش و جنگندگی را در تیم ایجاد نموده و حفظ می‌کنند. با توجه به این ویژگی‌ها می‌توان گفت بازیکنانی که در موقعیت‌های محیطی به‌جای توجه بر اثبات توانایی‌های خود نسبت به دیگر بازیکنان بر توسعه مهارت، شناخت، تلاش و ظرفیت همه بازیکنان برای داشتن تیمی خوب تمرکز می‌کنند، باعث ایجاد جوی می‌شوند که اعضای

3 Taylor

1 Engelman

2 Buntrock

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این پژوهش با اهداف بنیادی مطابق با دستورالعمل‌های پژوهشی و رعایت همه اصول اخلاقی انجام پذیرفته است.

حامی مالی

این پژوهش هیچ گونه کمک مالی از سازمان‌های تأمین مالی در بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرد.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان در طراحی، اجرا و نگارش بخش‌های پژوهش مشارکت یکسانی داشته‌اند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

از همه کسانی که ما را در این پژوهش یاری رساندن کمال تشکر و قدردانی را داریم.

می‌تواند تأثیرات منفی تغییرات را کاهش داده و به بهبود عملکرد و حفظ انگیزه آن‌ها کمک کند.

با در نظر گرفتن نتایج به‌دست‌آمده از تحقیق حاضر می‌توان بیان کرد که در تحقیقات آتی می‌توان برخی مهارت‌های محرک‌های تغییر دیگر مانند تاب‌آوری، ترس و ... را نیز با استفاده از تمرین مهارت‌های روان‌شناختی موردبررسی قرارداد. همچنین به پژوهشگران آتی پیشنهاد می‌شود که مطالعات مقایسه‌ای بین لیگ برتر هندبال عراق و لیگ‌های هندبال دیگر کشورها انجام دهند تا بتوانند به نتایج گسترده‌تری دست یابند. ابرخی محدودیت‌ها مانند میزان کنترل در تمرین مهارت‌های روانی، تعداد محدود شرکت‌کنندگان و زمان کم تمرین مهارت‌های روان‌شناختی تعمیم این یافته‌ها را مخدوش می‌کند. یکی دیگر از محدودیت‌های پژوهش عدم پاسخ‌دهی برخی از آزمودنی‌ها بود.

ملاحظات اخلاقی

Reference

1. Abbas, O. N. (2020). Analytical study of the performance of administrative, organizational, educational, and educational duties of handball teachers in Iraqi universities. *Al-Mustansiriyah Journal of Sports Science*, 2(4), 262-174.
2. Abboud-AL, A. A. Z. I., & Aziz, A. A. K. (2024). The level of organizational prowess of the president and members of the Iraqi National Handball Federation from the employees' point of view. *Iraqi Journal of Humanitarian, Social and Scientific Research*, 4(13A), 221-237.
3. Alper Ay, F. (2025). The relationship between work motivation and productivity: Bibliometric analysis of articles from 1953 to 2024. *Human Systems Management*, 44(1), 187-205. <https://doi.org/10.3233/HSM-240020>
4. Bagheri, S Dana, A. (2024). The relationship between psychological vulnerability,
- resilience and mental well-being of athletes with the mediating role of hope. *Sports Psychology Studies*, 13(50): 64-76. In Persian <https://doi.org/10.22089/spsyj.2024.16282.2457>
5. Bereznoy, A. (2017). Corporate foresight in multinational business strategies. *Форсайт*, 11(1 (1), 9-22.
6. Buntrock, C., Harrer, M., Sprenger, A. A., Illing, S., Sakata, M., Furukawa, T. A., & Wong, S. Y. (2024). Psychological interventions to prevent the onset of major depression in adults: A systematic review and individual participant data meta-analysis. *The Lancet Psychiatry*, 11(12), 990-1001. [https://doi.org/10.1016/s2215-0366\(24\)00316-x](https://doi.org/10.1016/s2215-0366(24)00316-x)
7. Cocco, M., Aretusini, S., Cornelio, C., Nielsen, S. B., Spagnuolo, E., Tinti, E., & Di Toro, G. (2023). Fracture energy and breakdown work during earthquakes. *Annual Review of Earth and Planetary Sciences*, 51(1), 217-252. <https://doi.org/10.1146/annurev-earth-071822-100304>

8. Engelmann, P., Reinke, M., Stein, C., Salzmann, S., Löwe, B., Toussaint, A., & Shedden-Mora, M. (2024). Psychological factors associated with Long COVID: A systematic review and meta-analysis. *EClinicalMedicine*, 74. <https://doi.org/10.1016/j.eclinm.2024.102756>
9. Fergnani, A. (2022). Corporate foresight: A new frontier for strategy and management. *Academy of Management Perspectives*, 36(2), 820-844. <https://doi.org/10.5465/amp.2018.0178>
10. Haslam, S. A., Gaffney, A. M., Hogg, M. A., Rast III, D. E., & Steffens, N. K. (2022). Reconciling identity leadership and leader identity: A dual-identity framework. *The Leadership Quarterly*, 33(4), 101620. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2022.101620>
11. Khaleghi Arani, Z., Mostahefzian, M., Nasr Esfahani, D. (2025). Two credible stories of the future of the sports industry with an emphasis on the role of sports startups: Scenario-making. *Sports Marketing Studies*. 19: In Persian <https://doi.org/10.22034/sms.2024.140308.1278>
12. Khudhair, A. T., & Hussein, F. M. (2023). Building a measure of competitive driving behavior of handball coaches from the point of view of players of first-class clubs in Iraq. *Journal of Physical Education*, 963-992.
13. Li, M., Shi, Y., & Peng, B. (2022). The analysis and research on the influence of sports industry development on economic development. *Journal of Environmental and Public Health*, 3329174. <https://doi.org/10.1155/2022/3329174>
14. Nazari, R., Shaholi, J. (2022). Strategic scenarios for health-oriented sports education in Iran. *Journal of Sports Management*, 14(1), 172-151. In Persian <https://doi.org/10.22059/jsm.2020.300070.2444>
15. Nikzamir, M., Aghaei, N., Ghorbani, M., Foroughi, H. (2023). Developing a strategic marketing plan for the Handball Federation of the Islamic Republic of Iran. *New Approaches in Sports Management*, 11(43), 27-43. In Persian
16. Schoemaker, P. J., & Day, G. (2021). Preparing organizations for greater turbulence. *California Management Review*, 63(4), 66-88. <https://doi.org/10.1177/00081256211022039>
17. Taylor, E., Gillborn, D., & Ladson-Billings, G. (Eds.). (2023). *Foundations of critical race theory in education*. Taylor & Francis.
18. Visya, E. (2024). Explaining the key drivers affecting the development of football in Khuzestan province with a futures research approach. *Geography and Human Relations*, 6(4), 176-152. In Persian <https://doi.org/10.22034/gahr.2024.434287.2023>
19. Zdyrok, M. A. (2025). Motivation of students as a factor in the formation of a future specialist and ways to improve it. *Spiritual and intellectual upbringing and teaching of youth in the XXI century*, (7), 155-159. <https://doi.org/10.58962/2708-4809.SIUTY.2025.23>